

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 2 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ОДЛУЧНА РЕЧ

Поводом говора г. Пишона

Ономадне је француски министар спољних послова, г. Пишон, о сврћући се у парламенту на махинације Централних Сила у питању о миру, изложио, у колико је нашао за потребно, циљеве рата Француске и њених Савезника и услове, под којима ове уопште могу разговарати о миру. »Само — рекао је г. Пишон — једна мисао, једно одређивање циљева: ослобођење територија, повраћање одузетих територија силом, према томе повраћање и Алзас-Лорена (ту се подразумева и Босна и Херцеговина), праведна накнада штета и никаква помисао на поробљавање других народа.«

У овој јасној изјави француског министра спољних послова поновљени су циљеви рата наших Савезника, изложени пре годину дана у одговору на ноту Председника Сједињених Америчких Држава о циљевима рата зараћених страна. Док се код Централних Сила опажа извесна колебаљивост и попустљивост, свакојако више због тешког положаја него због очите тенденциозности, изазване и наметнуте општим положајем, дотле се из изјаве г. Пишона јасно испољава доследност у постављеним циљевима. Нема сумње, то је резултатна захтева правде и права; сваки компромис представљао би повреду, чија тежина не би могла да правда огромне жртве и многу проливену крв.

Ови и овакви циљеви рата, како их је формулисао г. Пишон, претпостављају, судећи по пресудном утицају непомирљивог милитаризма у Немачкој, стварну победу. »Најпре — рекао је г. Пишон — победити, као што је казао г. Клемансо кад је узимао власт и као што је јуче поновио Лојд Џорџ... Али победити не ради освајања, ради угуњавања и ради господарења, него ради обезбеђења правде и чистоте. А у односу према нама он је додао: »Ми имамо дужност према Белгији, Србији и Пољској.« Остале је обухватио у постављању општих потреба, захтева и гаранција. Он предвиђа апсолутну победу. »Немачка и њени сателити — вели г. Пишон — увели су на себе један немоћан посао. Свет ће победити... Потребно је бити стрпљив и одлучан. Помоћ Америке већ прилази; трсба времена, да из ње извучемо корист.«

За наше Савезнике прва погодба, да се добије мир, поуздан и трајан мир, лежи у стварном признању права свију народа, у евакуацији туђих територија и у накнади штета, почињених варварским начином вођења рата. Међутим, Немачка и њене савезнице нису још приступачне овим условима права и правде. Оне, истина, чезну за миром, али стално раде и роваре у нади, да ће моћи добити свој мир, завојевачки мир, мир насиља. Отуда код

француског министра спољних послова уверење, да се »Немачка не може сложити са Русијом односно евакуације територија, признања независности народа и накнаде ратом проузроковане штете«, јер би то било стање пре рата, то би био — немачки мир, а на такав мир Руси не могу пристати. Изван сваке је сумње, да на такав мир наши Савезници неће пристати.

То је, управо, суштина изјаве француског министра спољних послова. Она је јасна и одлучна. Из ње извире непоколебљиво поуздање у крајњи успех, у потпуну победу. Она крепи и подиже дух, јер потиче са места, које не дозвољава сумњу у свестрану процену ситуације и сваке евентуалности. Њена важност у толико је већа и солиднија, у колико долази као активан биланс најкрупнијих и најразноликијих догађаја у току целе једне године. Вредност и позитивност подиже јој изгласано поверење у парламенту, другим речима: солидарност целог француског народа. А тој солидарности придружена је и солидарност осталих Савезника.

Према приликама и стању ствари, француски министар спољних послова добро је обележио завршетак једне тешке године, преносећи у идућу највеће наде и најозбиљније изгледе. Извесно је, да се непријатељи неће томе обрадовати.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Петроград, 18. — *Сер Жорж Буканан овдашњи енглески посланик, примарни представник руске штампе, рекао је између осталог: »Мир, који енглеска влада жели, јесте мир заснован на демократским принципима, мир који се слаже са животним интересима малих народа и одстрањује идеју о насилном одузимању земље и потчињавању народа којима је ова мера сасвим одвратна.«*

Цирих, 18. — *Из Берлина јављају: На седници у пруској скупштини посланик Корфанти, Пољак, изјавио је: »Ради се на томе, да се Пољска искључи из преговора о миру. Међутим не треба заборавити, да 700.000 радника Пољака, радећи у Немачкој, помажу овој у њеним тежњама и намерама.«*

Рим, 18. — *На једној манифестацији, која је организована у Риму у част Сједињених Држава, г. Лагардија, амерички посланик, изјавио је: »Сједињене Државе помоћи ће Италији не само својим благом и индустријским средствима, него и моралном помоћи. Ми ћемо доћи да положимо наш живот и да пролијемо нашу крв. Ми смо, одазивајући се својим обавезама према Италији, у рату са Аустро-Угарском.«*

СТРАНА ШТАМПА

Заблуда пацифиста

Фигаро (Алфред Кари): »Влада велика заблуда код људи који усвајају теорију лорда Ландсдовна о ревизији ратних циљева и који мисле да философска и друштвена разматрања могу проузроковати племенита осећања код немачких управљача. Немачка је ушла у рат у циљу завојевања и

потчињавања многих народа. Она то постиже где јој оружје помаже и једнога ће се дана зауставити пред супротном судбином. Ми се варамо, ако мислимо да ћемо је разнежити правичношћу и скромношћу. У колико би ми одустајали од наших ратних циљева, у толико би она више увеличала своје незасите тежње.«

Изјаве Хертлинга и Килмана

Лајпцигер Фолксцајтунг: »Изјава царског канцелара Хертлинга са свим је нејасна. Намере су централних влада мистериозне. Сада је моменат захтевати да се преговори о миру воде отворено.«

Кориере дела Сера: »Пошто немачки министар спољних послова Килман, изјављује, да Споразум грешни, што тражи тачност програма о миру централних сила, имајући увек слободан пут за тајне преговоре, Споразум треба да истакне »никад«, реч истог говорника. Силе Споразума нису у таквом положају, да су приморане да траже ма шта било од г. Килмана.«

Рђав утисак у Немачкој

Форверц пита: »Да ли Хертлингова влада узима на се одговорност за кајзеров говор, који је проузроковао врло рђав утисак у целој Немачкој. Независни социјалисти намеравају да интерпелишу пруског министра војног у Рајхстагу и да траже од њега објашњење.«

ПОРАЗ НАСИЉА

Предвиђања једног Немца

Женева, 18. децембра.

Професор универзитета у Минхену, Форстер, пише у *Минхенер Нахрихтен:* »Сваки Немац, који пробави неко време у иностранству, мора се вратити у своју земљу са апсолутним уверењем, да су Енглеска, Америка и Француска

решене да се боре годинама, ако ми продујимо да вршимо насиља над народима. Противу ове насилне политике устао је данас цео свет са неким побожним фанатизмом. Ако народи Споразума не постигну оно што сматрају као једину могућу основу једног трајног мира, т. ј. ако не остваре друштво народа, засновано на правди, и, ако управљајући кругови у Немачкој поставе као једину озбиљну гаранцију за национални живот принцип насиља, — онда је више него сигурно, да ће се противу Немачке организovati економски блок. Никаква клаузула трговачке политике не би могла спречити тајне уговоре који би бојкотовали немачке производе.«

Потом Форстер наводи Наполеонове речи: »Знате ли чему се највише дивим у свету? То је да насиље није способно да ма шта створи. Временом разум увек надвлада мач.« Нека Хинденбург и његови обожававаоци промисле о речима једног човека који је знао зашто је говорио о поразу мача.«

ЈЕДАН МЕМОРАНДУМ

— Одлуке енглеске радничке странке —

Лондон, 18. децембра

На конференцији у Вестминстеру, држаној 15. децембра, изгласала је енглеска радничка странка одлуку о ратним циљевима, који су супротни онима формулисаним у немачким преговорима у Брест-Литовску. У одлуци се

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

— Имају карте из Србије:

1. Велимир Стојановић, бивши благајник четвртог прекобројног пука, од Илије Трокслера из Крагујевца, код Младена Д. Николића, реконвалесцентно одељење павиљон бр. 7.—2., Воден;

2. Драгољуб Поповић, пешадиски потпоручник, од жене Круније и оца Војислава Поповића (није означено место), код каплара Душана Николића, 2—3, пошта: осам римско;

3. Михаило Дамњановић од жене Стане из Забојнице, округ крагујевачки, код потпоручника Светислава Игњатовића, пошта XX;

4. Тодор Јовановић од жене Марије из Забојнице, код потпоручника Светислава Игњатовића, п. XX.

— Код Косте Динића, обвезника поште 999, имају карте из Србије:

Милутин Б. Бошковић од оца Бранка и брата Воје Бошковића (4 карте).

Живојин Милетић од Борђа Стојановића из Ђуприје.

Крета Јовановић, бравар вазд. жел. у Обилићеву, од жене Нате из Ђуприје,

Војислав Тодоровић и брат Милован Стефановић од мајке Наталије из Ђуприје.

Милутин Матић од сестре Крстине из Жабара код Шапца.

— Код Милана Т. Николића, наредника, прво телеграфско одељење, п. 999, имају карте из Србије:

Спира Тошић од оца Јована Тошића, из Ратаја, Неша Трајковић од жене Ђурђије из Ратаја,

Јанча Неше Трајковића од мајке Ђурђије из Ратаја, Петар Николић од жене Драгице из Ратаја,

Ђорђе Стаменковић од жене Јованке и оца Станка Стаменковића, из Ратаја,

Станко Стаменковић од брата Мике Стаменковића, из Ратаја,

Стеван Стојковић од оца Јована Стојковића из Ратаја,

Исаило Мишић од жене Радмиле из Врање,

Малин Мићић од жене Марије из Дупнице,

Драгутин Станисављевић од мајке Митре из Садерца, Величко и Благоје Митровићи »Козаричини« од Лазара Јовића из Бујковца,

Светозар Станковић од мајке Станојке из Бујковца, Аврам Митић од мајке Дуде из Бујковца,

Мило Петровић од жене Станије из Ђуквца.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Љубомир и Вукојица Николић, митраљесци, пошта 8, моле Ивана Радовановића из Куршумлије, да извести њиховог оца Гвоздена Николића, из села Виококе, да су са Драгомиром

и Миленком Драгомировићем живи и здрави и моле за одговор.

— Станко Викић, пошта 216, извештава оца Петра С. Викића, из села Јабуковца, среза брзопаланачког, да су он, Војислав Викић, Ђорђе Ј. Маринковић и Димитрије Н. Танасијевић живи и здрави и моле за одговор.

— Сава Челикић, наредник, пошта 216, јавља своје оцу Марину Челикићу, у селу Кобишница, срез неготински, округ крајински, да су он, брат Никола, Коста Ф. Пенчуловић, Сава Поповић, Сава Недељковић, Димитрије и Марин Поповић, Димитрије Бузеић, Никола П. Марковић, Никола

М. Церановић, живи и здрави и моле за одговор.

— Глигорије Станојевић, пошта 56, извештава Станоја И. Ђуртановића, из Велике Врбнице, срез клучки, округ крајински, да су он и остали из истог села живи и здрави и моле за одговор.

— Димитрије Н. Цокић, пошта 56, извештава оца Николу Цокића, из села Рготине, срез зајечарски, округ тимочки, да је са шураком Петром жив и здрав и моли за одговор.

— Јован Г. Бранковић, 2—2, пошта 56, срез деспотовачки, округ моравски, извештава свога деду Стојана Илића, из Исакова, да

тражи: да Немачка плати штете које је учинила у Белгији, чија се самоосталност мора успоставити; становништво Алзас-Лорена мора само одредити своју судбину; на Балкану се има применити принцип »Балкан балканским народима« на федеративној основи; Пољаци и Литванци морају, такође, сами одредити своју судбину; Палестина, Јерменска, Месопотамија и Арабија не могу више остати под турском у-

правом; немачке афричке колоније имају сачињавати независну државу. Неколико чланова странке предали су меморандум енглеском првом министру. Конгрес радничке странке упутио је депешу и енглеском посланику Хјусману у Штокхолму, молећи га да обавести Совјет у Петрограду, да је жеља радничког конгреса да Совјет не закључи сепаратан мир.

вишег официра за војног гувернера тога места.

Лондон. — Рајгерова Агенција јавља, да је између енглеске и шпанске владе закључен уговор о извозу и увозу угља, гвожђа и воћа.

Париз. — Г. Шарл Имбер изјавио је, да *Журнал* прелази у друге руке. Он је потписао акт, којим се Анри Летелије опуномоћава да врши контролу над листом.

ПРИЗНАН. ИЗ СРБИЈЕ

Обавештајни Биро Срп. Црв. Крста у Солуну добио је нову партију оригиналних признаница из Србије за следеће улагаче:

П.

Попара Ђорђе, Поповићи: Александар, Аксентије, Бора, Владимир, С. Влада 2, Др Воја, Војислав 2, Драгољуб 2, Љ. Драг., Живојин, Иван, Јосиф, Коста, Љубомир 2, Милош, Миодраг, Мика, Обрен, Петар, Светолик, Сима и Спира, Прапорчевић Ник., Првуловић Љубомир, Предић Т. Димитрије, Премовићи: Маринко и Никола, Прибић, Радивоје, Причевац Арсеније, Продановић Драгомир, Прокић Милутин, Проловић Михајло, Протићи: Борисав, Јеша, Марко, М. Михајло, Никола и Петар 2, Пурешевић Ђ. Станко, Пуртић Новак, Путниковић Божидар.

Р.

Радаковић Др Душан, Радојичић Добривоје, Радешчек Фрања (2), Радивојевић Димитрије, Радић Радоје, Радичевић Радован, Рандић Петроније, Радовановићи: Андрија, Бора, Душан, Илија, Љуба, Ђ. Милан, Т. Рај., Рајко и Свет., Радовић Ђ., Радојковић Илија и Сава, Радојчић Влад., Радојчић Драгослав (2), Радојчић Драгутин, Радоњић Радомир, Радовић Мих., Радосављевић Бошко, Милутин и С. Сава, Рајнић Матија, Ракић Душан и Петар, Ранисављевић Милан и Светомир (2), Ранковић Милош, Ратковић Сава, Рашић Милош, Рашковић Вукосав, Рекалић Стеван, Рендл Венцеслав, Ристићи: Боровој (2), Рггур, Димитрије и Добривоје, Ристовић Живко, Ристићи: Јован, Милан (2), К. Милутин, Михајло и Ранко, Рогић Владимир, Рожђаловски Јосиф (2), Роксандић Симеон. — Наставиће се —

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ПОВРАТАК Г. ПАШИЋА

Јуче по подне стигао је на Крф Председник Министарског Савета, Министар Иностранних Дела Господин Никола Пашић вративши се из Париза, где је био на Савезничкој Конференцији.

БРАТСКО СЕЋАЊЕ

Руско Друштво Црвеног Крста благоизволело је подарити Болници Њ. К. Височанства Престоноследица Александра 268 кутија цигарета, да се разделе нашим рањеницима и болесницима, на чему болничка Управа изјављује свесрдну захвалност у име рањеника и болесника.

ЛЕП ДАР

Народни посланик г. Михајло Минић извleo је подарити Болници Њ. В. Престоноследица Александра 50 примерака књиге »Српска Драма«, да се разделе нашим болесницима и рањеницима, на чему му управа у име болесника и рањеника усрдно захваљује.

Благодарност

Приложили су Комесаријату за избеглице у Солуну: г. г. Николић и Петровић, чланови фабрике обуће у Враћи, 50 драхми, да се подели сиротним српским избеглицама у Солуну, а за покој душе умрлог им друга и члана Ристе Ђорђевића из Враћа.

Комесаријат за избеглице и овим путем изјављује у име сиротних српских избеглица своју благодарност дародавцима. Из канцеларије Комесаријата за избеглице 16. децембра 1917. г. Бр. 1341, Солун.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 18. — Из Петрограда телеграфишу да је Троцки изјавио, да ће Русија остати до краја при својим захтевима. Троцки је питао званично Савезнике, да ли они пристају на услове руског мира или би желели предложити извесне измене.

Дописник Тајмса у Петрограду телеграфише, да одговор централних сила на Лењинове предлоге није изазвао велико одушевљење код болшевика. Немачка се

Париз, 18. — Одговарајући на једну интерпелацију, г. Пишон, министар спољних послова, изјавио је, да се предложени услови мира од стране централних сила Русији не могу усвојити. Он је истакао да ће се рат завршити онога дана када се области Алзас и Лорен поврате Француској. Неколико социјалистичких посланика захтевали су да се дискутује о немачким предлозима за мир независно од одлуке парламента. Овај је предлог парламента одбацио са 380 гласова.

Лондон, 18. — Овдашњи политички кругови сматрају изјаву г. Пишона у француском парламенту као јасан израз савезничке одлуке да се озбиљно појача балкански фронт.

Лондон, 18. — Представник Лењинов у Лондону, Чичерин, саопштио је јуче г. Балфур немачке предлоге односно општег мира, дате Лењину као одговор. Г. Балфур је одговорио, да се ти предлози не могу примити.

Цирих, 10. — Немачка је цензура одобрила јуче листовима да објаве руске предлоге, који су поднесени конференцији 9. децембра, али са измењеним текстом.

Објава

Четкарској радионици српског избегличког логора, која је од пре неколико дана отпочела рад, потребна су 3—4 квалификована радника и 2—3 ученика. Зарада је дневно 6—8 драхми, а кад се послови потпуно развију и више. На рад се може ступити одмах. Радници морају бити српске избеглице. Из канцеларије Комесаријата за избеглице 16. децембра 1917. г. бр. 1351, Солун.

Са нашег фронта

Српски званичан коминике Солун, 18. децембра 17. ништа важно.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солун. фронта

— Француски коминике — Солун, 18. децембра Наши авиоплани бомбардовали су успешно жељ. станицу Мрзенци и напали су бомбама и митраљезима непријатељске ровове битолског сектора.

Западно од Дојранског језера, енглеска артиљерија је вршила успешно уништавање непријатељских објеката. У пределу Битоља наше батерије су снажно одговарале на непријатељску концентрациону ватру.

Франц. коминике

Париз, 18. децембра Повремена канонада на разним тачкама фронта. Напади на наше мале положаје јужно од Сен Кантена, у области Безонвоа и Бокоа остали су неуспешни. Задобили смо заробљеника, од којих је један официр.

Авијатика. — У току 15. децембра оборена су три немачка авиоплана.

Енглески коминике

Лондон, 18. децембра У ноћи између 9. и 20. децембра за време магле три наша детрoјаера торпедована су или су ударила на mine близу холандске обале. Нестало је 13 официра и 180 људи.

Доцније. — Претпрошле ноћи непријатељ је извршио локалне нападе на положаје у близини жељезничке пруге Ипр—Стаден. Сви су напади одбијени. Јуче ујутру, непријатељ је извршио напад на фронту више од две миље јужно од Камбреа. Непријатељ је био одбијен у центру, али

на десном и левом крилу Северно од Вакерие и јужно од Маркоена његове су трупе успеle да заузму два истакнута положаја Мало доцније наше су трупе извршиле контра напади и повратиле изгубљене положаје. Заробљен је изван број војника.

Палестина. — Генерал Алемби јавља да су енглеске трупе напредовале више од три миље дуж пута који иде из Набуеа. После жилава отпора непријатеља енглеске су трупе заузеле Бир-Тијаикр, источно од друма Хизух-Зепа и Буркаха. Западно од друма заузета су брда Рамалах и Кетирх. У центру наше су трупе напредовале до Курбетајбена и Дерер-Ел-Кудиса.

Италиј. коминике

Рим, 18. децембра Дуж целог фронта било је само артиљ. акције, нарочито јаке на сектору брда Тебе. Енглески авијатичари оборили су један немачки балон код Пиаве ди Солизо. Јуче су непријатељски авиоплани бацили 20 бомби на Падову. Погинула су три лица, од којих је једно дете и рањена три, од којих је једна жена. Нането је много штете споменицима и приватним кућама. Оштећене су и две болнице. У цркви Св. Валента проузрокован је пожар, а лепа црква дел Карине делом је изгорела.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Милано. — *Кориере дела Сера* сазнаје да су Аустро-Немци, по заузећу вароши Фелтр, поставили једног

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом директор болнице венеричних болести у Солуну Др ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 14—30

ПРОДАЈУ СЕ 6 фотеља и 1 канабе, потпуно нови. Обратити се у канцеларији »Пари-Балкана« од подне до 4 часа, с позивом на И. Ф.

АСТОРИА ПАРК ресторан првога реда. Ај Лајф. Приватни салони за банкете. У 5 часова сваког дана те консер. 10—10

ВЕЛИКИ СИНЕМА ПАНТЕОН Булевар Народне Одбране бр. 31. Отвара се врло скоро са најлепшим досадашњим филмом. 4-10

је жив и здрав и моли за одговор.

— Нићифор Петрашиновић, 1-1, пошта 48, извештава оца Косту Петрашиновића, из села Грачаца, срез жички, округ чачански, да је жив и здрав и моли за одговор.

Др АЛБЕРТ ГАТЕНЬО Зубни лекар с Универзитета у Паризу

вади зубе без болова. 18 година искуства. Савршен рад златних зуба за 4-5 дана. Улица Егнатија бр. 339. 4—15

Велико стовариште КИСЕЛОГ КУПУСА

и разне туршије, ул. Битољска (Монастириу), бр. 31. Продаја на велико и мало. Продаје Александар Тодоровић, ресторатер »Нове Смирне«. 7—15

Са болом у души јављам сродницима, пријатељима и познаницима, да је мој добри и племенити отац

† **ЈОВАН Д. ПАРЛИЋ**

трговац из Тетова

после двомесечног боловања преминуо 11. овог месеца у овдашњој Руској Болници, не дочекавши да уђе у ослобођену отаџбину и види своје на дому.

Сматрам овом приликом својом најсветијом дужношћу, да најскреније захвалим свима онима, који су уложили много труда, да покојника отму од смрти. Највећу захвалност дугујем лекарима и особљу Руске Болнице, нарочито сестри Смирновој, која је са самопожртвовањем неговала покојника. Исто тако дужност ми је да захвалим и онима, који су ма колико допринели, да се покојник достојно сахрани, и који су ма на који начин настојали да ублаже моју тугу.

15. дец. 1917. г., Солун.

Ожалостени син **Коста Парлић**, магационер Ауто Ореда Врховне Команде, за себе и остаду фамилију, која се налази у поробљеној Србији.

Одговорни уредник **Бошко Богдановић**

Штампарија »Велика Србија«